

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovej v právnej veci žalobcov: v 1/ rade L. O., A., Ž., v 2/ rade M.O., bytom A., Ž., obaja zastúpení Advokátskou kanceláriou G., s.r.o., advokát, so sídlom V., M., proti žalovanému: P., k. s., R., B., IČO: X., správca konkurznej podstaty úpadcu K., a. s. v konkurze, B., K., R., zastúpený advokátom JUDr. D., so sídlom K., B., o **určenie poradia pohľadávky**, na odvolanie žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 52 Cbi 4/2009-22 zo dňa 31. marca 2009, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31. marca 2009, č. k. 52 Cbi 4/2009-22 **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému odvolací súd nepriznáva právo na náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh žalobcu zamietol a uložil povinnosť žalobcom zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 141,20 Eur na účet právneho zástupcu žalovaného.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobcovia si uplatnili návrh, ktorým sa domáhali proti žalovanému určenia, že pohľadávka priznaná právoplatným a vykonateľným uznesením Najvyššieho súdu SR, č. k. 2 Obo 229/2005 zo dňa 20.10.2005, uplatnená v konkurznom konaní voči úpadcovi vo výške 2 136,90 Eur, je pohľadávkou proti podstate. Uznesením Najvyššieho súdu SR, č. k. 2 Obo 229/2005 zo dňa 20.10.2005 bol vo výroku o trovách konania zmenený rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 35 Cbi 10/2004 tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom v 1/ a v 2/ rade trovy prvostupňového konania v sume 57 917 Sk a trovy odvolacieho konania 6 460 Sk, spolu 64 377 Sk, t. j. 2 136,92 Eur. Žalobcovia si uplatnili v konkurznom konaní 25-24K 10/01 z právneho titulu - pohľadávku proti podstate v sume 64 377 Sk, t. j. 2 136,92 Eur, ktorú žalovaný neuznal. Žalobcovia poukázali na ust. § 31 ods. 3 písm. a/ ZKV, podľa ktorého sú pohľadávkami proti podstate pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu a sú splatné v priebehu konkurzu. Poukázali tiež na to, že dražba nehnuteľného majetku úpadcu, ktorý žalobcovia vydražili, sa konala dňa 5.4.2001, teda pred vyhlásením konkurzu, uznesenie, ktorým bol schválený súdom príklep je síce zo dňa 7.8.2001, avšak odvolali sa na ust. § 150 ods. 1, 2 Exekučného zákona a § 14 a/ ZKV, ktoré uvádza, že ak je schválený príklep pred vyhlásením konkurzu, stávajú sa vydražiteľia majiteľmi dňom konania dražby. Tvrdili, že exekútor JUDr. K. peniaze z dražby vložil do konkurznej podstaty úpadcu, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu mala o týchto skutočnostiach vedomosť, mohla ona sama túto nehnuteľnosť z konkurznej podstaty vylúčiť bez toho, aby museli žalobcovia podávať žalobu o vylúčenie veci z konkurznej podstaty. Podľa žalobcov došlo teda k naplneniu § 25 ods. 2 ZKV, že konkurzná podstata mala z vedenia sporu prospech, nakoľko mala v konkurznej podstate nielen nehnuteľnosť, ale aj finančné prostriedky za túto nehnuteľnosť. Ďalej v odôvodnení rozsudku uviedol, že v konaní, č. k. 35 Cbi 10/2004 zo dňa 23.2.2005 Krajský súd v Banskej Bystrici uložil správkyňi konkurznej podstaty vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu K., a. s. v konkurze, B. stavbu - rekreačnú chatu a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Na odvolanie žalobcov v časti trov konania Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 2 Obo 229/2005 zo dňa 20.10.2005 rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici v napadnutom výroku o náhrade trov konania zmenil tak, že uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 57 917 Sk a trovy odvolacieho konania v sume 6 460 Sk. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalobcovia nemajú na tieto trovy konania, aj keď

mu boli priznané právoplatným uznesením Najvyššieho súdu SR, nárok. Trovy účastníkov konkurzného konania, ktoré im vzniknú účasťou v samotnom konkurznom konaní, ale aj v konaniach, ktoré sú vyvolané konkurzným konaním (napr. spory o pravosť, výšku, poradie pohľadávok, o vylúčenie vecí zo súpisu konkurznej podstaty), sú vylúčené z uspokojenia, a preto ich nie je možné v konkurznom konaní uspokojiť. Výnimka je stanovená len v prípade, keď zákon priznáva ako náklady podstaty trovy konaní súvisiacich s konkurzom len vtedy, keď podstate vznikol prospech z vedenia sporu. Takýto výsledok je možný vtedy, keď správca vedie aktívny spor, na základe ktorého je povinný iný subjekt, ale môže ísť aj o spor o neplatnosť zmluvy, z ktorej plnil len úpadca. Súd mal za to, že v danom prípade sa viedol spor proti predchádzajúcej správkyňi konkurznej podstaty, táto bola na základe rozhodnutia súdu povinná vylúčiť nehnuteľnosť z konkurznej podstaty, nezískala teda do podstaty prospech, nakoľko bola v konaní neúspešná. Z toho dôvodu mal súd za to, že na tento prípad sa nevzťahuje ust. § 25 ods. 2 ZKV. Vyslovil názor osvojený z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 1 MOBdoV 1/2005, že v konkurznom konaní zásadne nemožno uspokojiť trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli účasťou v konaniach súvisiacich s konkurzom. To však neznamená, že náhradu trov v týchto konaniach nemožno priznať, pretože o ich náhrade súd nerozhoduje podľa ustanovení Zákona o konkurze a vyrovnaní, ale podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a dospel k záveru, že nárok na uspokojenie pohľadávky vo výške 2 136,90 Eur žalobcovia v konkurznom konaní nemajú, nakoľko táto ich pohľadávka vznikla ako trovy konania účasťou v konaní súvisiacom s konkurzom, t. j. v konaní o vylúčení vecí z konkurznej podstaty a zákon uvádza, že takáto pohľadávka, teda trovy účastníkov v týchto konaniach, sú vylúčené z uspokojenia v konkurze. Tieto pohľadávky však z hmotného práva nezanikajú a po zrušení konkurzu ich je možné uspokojiť v súdnom alebo v inom konaní.

O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania za dva úkony právnej pomoci a náhradu 2x režijného paušálu, spolu 141,20 Eur.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobcovia, navrhli rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a žalobe v celom uplatnenom rozsahu vyhovieť. V odvolaní uviedli, že žalovaným nebolo rešpektované právoplatné a vykonateľné uznesenie Okresného súdu Ružomberok Er 859/00-65, ktorým sa žalobcovia stali vlastníkami rekreačnej chaty ku dňu príklepu a ich pohľadávka je pohľadávkou proti podstate a mala byť posudzovaná v zmysle ust. § 31 ods. 6 písm. h) ZKV. Ďalej uviedli, že podstate mala prospech z konania, nakoľko v opačnom prípade by musel správca vydať výťažok z dražby.

Žalovaný navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Vo vyjadrení k odvolaniu zhrnul svoje doterajšie prejavy a zdôraznil, že podstate nevznikol prospech z dôvodu, že predchádzajúcej správkyňi konkurznej podstaty bola súdom uložená povinnosť vylúčiť predmetnú nehnuteľnosť zo súpisu konkurznej podstaty

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 10 ods. 2 O.s.p./ prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a po prejednaní odvolania na pojednávaní podľa § 214 ods. 1, 2 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

Podľa ust. § 33 ods. 1 písm. b) ZKV z uspokojenia sú vylúčené trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli účasťou v konkurznom konaní a v konaniach súvisiacich s konkurzom, ak tento zákon neustanovuje inak;

Podľa ust. § 25 ods. 2 prvá veta ZKV trovy konaní súvisiacich s konkurzom sa považujú za náklady podstaty vtedy, ak podstate vznikol prospech z vedenia sporu, a to najviac do výšky tohto prospechu.

Tzv. incidenčnou žalobou vedenou na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 35 Cbi 10/2004 sa žalobcovia domáhali vylúčenia veci - nehnuteľnosti zo súpisu konkurznej podstaty z dôvodu, že vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti nadobudli pred vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu príklepom v dražbe konanej súdnym exekútorom. Z predmetu sporu vyplýva, že spor o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty súvisí s konkurzom vyhláseným na majetok úpadcu K., a. s., R., v ktorom konaní správkyňa konkurznej podstaty zahrnula do súpisu konkurznej podstaty predmetnú nehnuteľnosť žalobcov. Žalobcovia boli v konaní o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty úspešní a súd (odvolací) im preto priznal v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. náhradu trov konania s odkazom na ust. § 66e ods. 1 ZKV. V spore o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty vystupovala správkyňa konkurznej podstaty na strane žalovaného, v tomto spore nebola úspešná, keď súd rozhodol o povinnosti vylúčiť predmetnú nehnuteľnosť zo súpisu konkurznej podstaty. Nemožno z tohto dôvodu pochybovať o tom, že v danej veci nevznikol podstate prospech z vedenia sporu, v ktorom bola táto strana účastníka (SKP) neúspešná. Odvolací súd v súlade s názorom súdu prvého stupňa má za to, že nie sú splnené zákonné podmienky na použitie ust. § 25 ods. 2 prvá veta ZKV, a to podmienka vzniku prospechu z vedenia sporu o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty aj s prihliadnutím na tvrdenie žalobcov, že v prípade nevylúčenia veci zo súpisu by musela správkyňa vrátiť žalobcom peňažné plnenie zaplatené exekútorovi. Vrátenie peňažného plnenia žalobcov nebolo predmetom žiadneho súdneho sporu, vedeného za účasti správkyne konkurznej podstaty. Odvolací súd zhodnotil názor súdu prvého stupňa vyslovený

pri výklade ust. § 33 ods. 1 písm. b) ZKV za správny. Zákon v ust. § 33 ods. 1 písm. b) ZKV výslovne vylučuje z uspokojenia trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli účasťou v konkurznom konaní a v konaniach súvisiacich s konkurzom, pokiaľ zákon o konkurze a vyrovnaní trovy účastníkov neupravuje inak. Zákon o konkurze a vyrovnaní trovy účastníkov, ktoré im vznikli v konaniach súvisiacich s konkurzom, v ďalšom neupravuje inak, a to ani v ust. § 31 ods. 6 písm. h) ZKV, ktoré ustanovenie upravuje uspokojenie pohľadávok proti podstate v priebehu konkurzného konania, a to trovy konaní vyvolaných konkurzom, o ktorý prípad v danej veci nejde.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

V zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. úspešnému, v odvolacom konaní žalovanému, odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, a to za uplatnený jeden úkon právnej pomoci z dôvodu, že v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. nešlo o úkon potrebný na účelné bránenie práva.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 10. februára 2010

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.